

Vzdělávací oblast . Člověk a svět práce

Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Vyučovací předmět PV se na 1. stupni ZŠ vyučuje s celou třídou, podle potřeb školy může být v 5. ročníku rozdělen do skupin, především na chlapce a dívky. Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do těchto tématických okruhů :

1. Práce s drobným materiálem:

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, přírodních i technických, poznávání vlastností materiálů

- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- zásady bezpečnosti a správnosti a hygieny práce

- a) práce s papírem a kartonem
- b) práce s textiliemi
- c) práce s modelovacími hmotami
- d) lidové zvyky, tradice, řemesla

2. Konstrukční činnosti:

- práce se stavebnicemi
- práce montážní a demontážní
- práce s návodem předlohou, jednoduchým náčrtem
- zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce

3. Pěstitelské práce :

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- základní prostředky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pokojové rostliny
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování
- pěstování rostlin ze semen
- zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce

4. Příprava pokrmů

- kuchyně, přístroje a pomůcky

- samostatná příprava jednoduchého pokrmu
- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování
- zásady hygieny a pravidla bezpečnosti práce

Předmět pracovní činnosti prolíná téměř všemi dalšími vyučovacími předměty, svým obsahem vzdělání zejména navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Průřezová témata také patří neodmyslitelně k pracovním činnostem a to hlavně v těchto oblastech :

OSV (osobnostní a sociální výchova)

- seberegulace, sebeorganizace
- psychohygienu
- kooperace, kompetice

VDO (výchova demokratického občana)

- občanská společnost a škola
- angažovaný přístup k druhým
- zásady slušnosti, tolerance, chování
- demokratické vztahy ve škole

EV (enviromentální výchova)

- vztah člověka k prostředí
- oceňování zdraví
- chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MKV (multikulturní výchova)

- lidské vztahy

Při výuce jsou využívány různé formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. V organizovaných činnostech jsou žáci vedeni k tomu, aby projevovali kladný postoj ke spolužákům, kladně vystupovali i vůči soupeřům, učili se zodpovědnosti za vlastní vystupování, jednali podle pravidel fair-play.

Při hodnocení žáků učitel vychází z úrovně získaných dovedností, míry zapojení do jednotlivých činností, celkové pracovní morálky a ochoty pracovat. Důležitou součástí je i sebehodnocení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Kompetence k učení :

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů:

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění úkolů

- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní:

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální:

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupinách, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské :

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky své práce
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní :

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny práce včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zacházejí s pracovními pomůckami a nářadím